

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Tomáše Zubka a soudců Mgr. Dušana Broulíka a Mgr. Davida Mařádka ve věci

žalobce: **Lubomír T.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Markem Křížem, Ph.D.
sídlem Masarykovo nám. 91/28, Fryštát, 733 01 Karviná

proti
žalované: **NBS Invest, a.s.**, IČO 25815288
sídlem U Skleníků 1395/1a, Prostřední Suchá, 735 64 Havířov
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Vaňkem
sídlem Sokolská třída 936/21, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava

o určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru
o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Karviné ze dne 28. 5. 2024, č. j. 25 C 55/2023-80

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje**.

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 8 410 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Marka Kříže, Ph.D., advokáta se sídlem Masarykovo nám. 91/28, Karviná.

Odůvodnění:

1. Dopisem ze dne 21. 2. 2023 žalovaná žalobci oznámila, že okamžitě ruší jeho pracovní poměr řidiče MKD založený pracovní smlouvou ze dne 1. 3. 2016 podle § 55 odst. 1 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákoníku práce), protože se měl dne 9. 2. 2023 v 6:00 dostavit na pracoviště a zahájit směnu, což bez vysvětlení a omluvy neučinil stejně jako v následujících dnech, a to právě až do 21. 2. 2023, čímž nastala jeho neomluvená absence trvající 9 pracovních dnů, což znamená flagrantní porušení povinnosti dodržovat pracovní dobu a kvalitně a

Shodu s prvopisem potvrzuje Dagmar Karkošková.

včas plnit pracovní úkoly a tedy porušení žalobcových pracovněprávních povinností zvlášť hrubým způsobem.

2. Žalobou podanou dne 18. 4. 2023 se pak žalobce proti žalované domáhal určení neplatnosti okamžitého zrušení se zdůvodněním, že jeho absence v práci od 9. 2. 2023 do 21. 2. 2023 nebyla neomluvená, poněvadž dne 4. 1. 2023 ukončil dočasnou pracovní neschopnost, dne 27. 1. 2023 vydal MUDr. Ondřej N., který jej léčil pro následky pracovního úrazu ze dne 4. 8. 2021, lékařský posudek, podle nějž žalobce není způsobilý k výkonu dosavadní práce kvůli výraznému omezení svalové síly a hybnosti prstů pravé horní končetiny v důsledku pracovního úrazu. Mezi 5. 1. a 8. 2. 2023 žalovaná žalobci nařídila dovolenou a poté jej odeslala na pracovnělékařskou prohlídku k MUDr. Heleně B. na základě posudku dr. N., který jí žalobce předložil dne 7. 2. 2023. Žalobce se k vyšetření dostavil dne 8. 2. 2023 a dr. B. teprve dne 17. 2. 2023 vystavila posudek, v němž žalobce uznala za (dosavadní) práce neschopného bez zátěže pravé ruky. Tento posudek žalobce žalované odevzdal dne 21. 2. 2023 a jeho závěr potvrdil i znalec ustanovený v soudním řízení. V pondělí 20. 2. 2023 žalobce vyřizoval neodkladné úřední záležitosti – zjišťoval, zda má nárok na podporu v nezaměstnanosti či invalidní důchod. Pouze v tento den skutečně neomluveně zameškal směnu.

3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby s poukazem na to, že žalobce dne 7. 2. 2023 přišel do práce bez jakéhokoli lékařského posudku, načež jej žalovaná vyslala na pracovnělékařskou prohlídku na 8. 2. 2023, protože šlo o pravidelnou preventivní prohlídku. Žalobce navštívil dr. B. bez zprávy svého obvodního lékaře, kterou mu tedy uložila dodat. V době od 7. 2. do 21. 2. 2023 se žalobce bez omluvy a vysvětlení nedostavil do práce. Teprve dne 21. 2. 2023 žalované předal pracovnělékařský posudek. S posudkem dr. N. se žalovaná obeznámila až při nahlédnutí do soudního spisu. Žalobce tudíž svou nepřítomnost v práci skutečně nijak neomluvil a není tudíž podstatné, zda byl v inkriminované době zdravotně způsobilý ke své práci, anebo ne. Žalovaná měla pro žalobce v době neomluvené absence připravenu i jinou práci, kterou by mohl zastat i se svým zdravotním omezením.

4. Okresní soud napadeným rozsudkem určil neplatnost okamžitého zrušení (výrok I.) a uložil žalované povinnost nahradit žalobci náklady řízení (výrok II.) a nahradit státu znalečné (výrok III.). Dospěl přitom ke skutkovým zjištěním, že žalobce pracoval u žalované od 1. 3. 2016 jako řidič mezinárodní kamionové dopravy a dne 21. 2. 2023 mu bylo doručeno okamžité zrušení s tím, že se měl dne 9. 2. 2023 dostavit na pracoviště, což neučinil, ani svou nepřítomnost neomluvil. Žalovaná proto hodnotila nepřítomnost na pracovišti v období 9. 2. - 21. 2. 2023 jako neomluvenou absenci. Dne 27. 1. 2023 vydal MUDr. Ondřej N. lékařskou zprávu, podle které žalobce není schopen vykonávat současnou práci řidiče kamionu bez zátěže pravé horní končetiny, omezení svalové síly a hybnosti prstů. Na základě této lékařské zprávy byl žalobce vyslán na pracovnělékařskou prohlídku, kterou provedla MUDr. Helena B. a vyslovila závěr, že žalobce není schopen práce řidiče mezinárodní kamionové dopravy. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví – posudkové lékařství, který zpracoval znalec MUDr. Jan Boháč, vyplynulo, že žalobce v době od 9. 2. do 21. 2. 2023 nebyl schopen výkonu práce řidiče mezinárodní kamionové dopravy, a to pro obecná onemocnění, nikoli pro následek pracovního úrazu.

5. Takto zjištěný skutkový stav okresní soud právně kvalifikoval především podle § 55 odst. 1 písm. b) zákoníku práce a dospěl k závěru, že porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k vykonávané práci tím, že se zaměstnanec nedostaví na pracoviště v době, kdy má podle pokynů zaměstnavatele vykonávat práci [§ 38 odst. 1 písm. b), § 301 písm. a) a b) zákoníku práce], se může zaměstnanec dopustit jen tehdy, má-li vykonávat takové práce, pro jejichž výkon je (objektivně) zdravotně způsobilý, poněvadž zaměstnavatel je – mimo jiné – povinen nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce či práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti [§ 103 odst. 1 písm. a) zákoníku práce]. Nevykonává-li tudíž zaměstnanec práci, pro jejíž výkon není zdravotně způsobilý, nejde o porušení právních předpisů a tudíž ani o neomluvenou absenci postižitelnou coby zvlášť hrubé porušení pracovněprávních povinností, jež může ospravedlnit okamžité zrušení pracovního poměru.[1]

[1] Srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. ledna 2012, sp. zn. 21 Cdo 3805/2010.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dagmar Karkošková.

6. Proti výrokům I. a II. rozsudku podala žalovaná odvolání s návrhem na změnu rozsudku v podobě úplného zamítnutí žaloby, v němž částečně zopakovala své dosavadní argumenty a dodala, že je napadený rozsudek velmi zjednodušený a že jí žalobce neprokázal, že nesmí dosavadní práci podle lékařského posudku vydaného zařízením pracovně lékařské péče nebo rozhodnutí příslušného správního úřadu vykonávat, přičemž se rozhodovala pouze na základě informací, které v danou chvíli měla.

7. Žalobce navrhl potvrzení napadeného rozsudku s tím, že žalobce ještě v průběhu dovolené opakovaně volal žalované se zprávou, že se jeho zdravotní stav stále nelepší. Ze svědecké výpovědi Pavlíny P. vyplynulo, že žalobce skutečně do zaměstnání přinesl lékařskou zprávu dr. N., což byl také důvod jeho vyslání na pracovnělékařskou prohlídku. Svědkyně též připustila, že „někdo" předem telefonoval, že se žalobce dne 20. 2. 2023 do práce nedostaví.

8. Krajský soud v Ostravě jako soud odvolací [§ 10 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen o. s. ř.)] po zjištění, že odvolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a že je přípustné, přezkoumal na jednání napadený rozsudek, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k závěru, že odvolání žalované není důvodné. Přestože žalovaná explicitně nenapadla výrok III. rozsudku prvostupňového soudu, odvolací soud jej jako závislý na výroku I. přezkoumal (§ 206 odst. 2 druhá věta ve spojení s § 148 odst. 1 o. s. ř.).

9. Prvostupňový dospěl na základě provedených a správně vyhodnocených důkazů ke správným a úplným skutkovým zjištěním, jež mají oporu v provedeném dokazování. Tato skutková zjištění proto odvolací soud přejímá a pro stručnost na ně v plné šíři odkazuje.

10. Odvolací soud se plně ztotožňuje i s právním hodnocením případu podaným prvostupňovým soudem. Toto právní hodnocení není zjednodušené, jak namítala žalovaná, nýbrž jde prostě o jasný případ. Zaměstnancova povinnost vykonávat svou práci podle výše citovaných ustanovení neexistuje v jakési abstraktní podobě povinnosti „být v práci," nýbrž jde v prvé řadě o povinnost odvádět konkrétní práci, sjednanou v pracovní smlouvě. Má-li však zaměstnanec právo odmítnout výkon takové práce ze zdravotních důvodů,[2] nemůže za to být nijak postižen (§ 106 odst. 2 ve spojení s § 346b odst. 4 zákoníku práce). Právě v takto rozvedeném aspektu zde spočívá podstata případné protiprávnosti zaměstnancovy nepřítomnosti v práci. Je samozřejmě možno uvažovat také o porušení samotné povinnosti oznámit zaměstnavateli nepřítomnost v práci a její důvod. Žalovaná však v okamžitém zrušení přikládala prvořadý význam povinnosti být v pracovní době na pracovišti a odvádět zde práci. Případná žalobcova liknavost v komunikaci s žalovanou, ač je pochopitelně nežádoucí, nemůže prohlubovat míru protiprávnosti stavu, který je – jak bylo stran neodvádění sjednané práce vysvětleno – s právním řádem souladný. I kdyby však žalovaná chtěla rozvázat pracovní poměr právě jen pro samotné neomluvení nepřítomnosti v práci, nemohlo by jít o porušení žalobcových pracovněprávních povinností ve zvlášť hrubé intenzitě, tím méně o výjimečný případ předpokládaný návětím § 55 odst. 1 zákoníku práce, a to s ohledem na jedinečné okolnosti tohoto případu. I kdyby totiž žalobce žalované nepředložil posudek dr. N., na pracovnělékařskou prohlídku jej vyslala ona coby zaměstnavatel, což plyne nejen ze zákona, ale i z výpovědi svědkyně P. Ať už byl motivem vyslání na prohlídku žalobcův návrat z dočasné pracovní neschopnosti, dodržení pravidelnosti prohlídek či posudek dr. N., sloužila tato prohlídka od prvopočátku k ověření žalobcovy zdravotní způsobilosti k jeho práci. Žalovaná přesto výsledku prohlídky buďto nevyčkala, anebo jej nedbala, ačkoli do něj byla prokazatelně zasvěcena právě v den okamžitého zrušení. Přitom ani netvrdila a v řízení ani jinak nevyšlo najevo, že by žalobce chtěla přímo převést či převedla na jinou práci, k níž zdravotně způsobilým byl. Místo toho rozvázala pracovní poměr vztahující se k práci, na niž žalobce zdravotně nestačil.

[2] Viz např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 10. 10. 2006, sp. zn. 21 Cdo 2779/2005, ze dne 26. 5. 2015, sp. zn. 21 Cdo 1424/2014, či ze dne 27. 4. 2016, sp. zn. 21 Cdo 451/2015.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dagmar Karkošková.

11. Z těchto důvodů odvolací soud napadený rozsudek ve výroku I. potvrdil jako věcně správný (§ 219 o. s. ř.). Věcně správnými byly též výroky II. a III., na jejichž odůvodnění odvolací soud pro stručnost odkazuje a které tudíž také potvrdil.

12. Žalobce byl v odvolacím řízení plně úspěšný, pročež má proti žalované právo na náhradu jeho nákladů (§ 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř.). Náhrada sestává na podkladě vyúčtování podaného žalobcovým zástupcem z položek vyčíslených podle vyhlášky MSp č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif, dále „a. t."). Sazbu mimosmluvní odměny za 2 úkony právní služby v podobě vyjádření k odvolání [§ 11 odst. 1 písm. k) a. t.] a účasti na jednání před odvolacím soudem [§ 11 odst. 1 písm. g) a. t.] odvolací soud stanovil podle § 8 odst. 1 první věty ve spojení s § 9 odst. 3 písm. a) a s § 7 bodem 5. a. t., tedy částkou 2 500 Kč za vyjádření k odvolání a částkou 3 700 Kč za účast na jednání, protože k němu došlo 9. 1. 2025, tedy již za účinnosti novely a. t. č. 258/2024 Sb. Paušální náhradu hotových výdajů pak ve výši 300 Kč za první úkon, 450 Kč za druhý úkon (§ 13 odst. 4 a. t.). Protože je žalobcův advokát plátcem DPH, připočítal odvolací soud k nákladům též 1 459,50 Kč jako náhradu za DPH [§ 137 odst. 3 písm. a) ve spojení s § 151 odst. 2 druhou větou o. s. ř. a § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb.]. Celková náhrada tedy činí 8 410 Kč. Lhůtu k zaplacení odvolací soud stanovil podle § 160 odst. 1 části věty před středníkem o. s. ř. vzhledem k výši náhrady a k tomu, že měla žalovaná během řízení dostatek času připravit se na zaplacení náhrady nákladů řízení pro případ svého procesního neúspěchu. Je sice povinna nahradit náklady řízení žalobci, avšak danou částku musí zaplatit advokátovi jako jeho zástupci (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat dovolání, jestliže rozsudek závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak, a to ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku účastníkovi, k Okresnímu soudu v Karviné. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky.

Nesplní-li žalovaná povinnost uloženou tímto rozsudkem, bude ji možné na návrh vymáhat v exekučním nebo v soudním vykonávacím řízení.

Ostrava 9. ledna 2025

Mgr. Tomáš Zubek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Dagmar Karkošková.